

ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΓΡΑΦΕΑ

ΕΝΑ ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΟ ΒΡΑΔΥ ΤΟΥ 1936, όταν ήμουν δεκατεσσάρων χρόνων, ο πατέρας μου με πήγε σε μια χορευτική παράσταση στο Κιότο. Από εκείνη τη βραδιά θυμάμαι μόνο δυο πράγματα: Το πρώτο είναι πως εκείνος κι εγώ ήμαστε οι μόνοι Δυτικοί ανάμεσα στο κοινό. Είχαμε φτάσει πριν από λίγες μόλις εβδομάδες από την πατρίδα μας, την Ολλανδία, και δεν είχα ακόμα προσαρμοστεί στην πολιτισμική απομόνωση, με αποτέλεσμα να την αισθάνομαι έντονα. Το δεύτερο είναι η ικανοποίηση που ένιωσα όταν, ύστερα από μήνες εντατικής μελέτης της ιαπωνικής γλώσσας, ανακάλυψα ότι μπορούσα να καταλαβαίνω σκόρπιες λέξεις και προτάσεις από τα όσα λέγονταν στη σκηνή. Όσο για τις νεαρές Γιαπωνέζες που χόρευαν μπροστά μου, δε μου 'χει μείνει παρά μια συγκεχυμένη εντύπωση από λαμπερά, πολύχρωμα κιμονό.

Τότε δεν μπορούσα να ξέρω πως, σ' έναν τόπο και χρόνο τόσο μακρινό όσο η Νέα Υόρκη πενήντα χρόνια μετά, μια από αυτές θα γινόταν καλή μου φίλη και θα μου υπαγόρευε τα απομνημονεύματά της.

Ως ιστορικός, θεωρούσα πάντα τα απομνημονεύματα ως μια σημαντική πηγή πληροφοριών, όχι τόσο για τον ίδιο το συγ-